

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **I. P.,** zastoupeného JUDr. Beno Jeřábkem, advokátem se sídlem Kurzova 2375/21, Praha 5, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2003, čj. OAM-2344/VL-11-HA14-2003, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 Az 208/2003, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2005, č. j. 7 Az 208/2003 - 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta JUDr. Beno Jeřábka **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí nebyl žalobci (dále též „stěžovatel“) udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně na něj nebyla vztažena překážka vycestování

podle § 91 zákona o azylu. Podle žalovaného byla důvodem žádosti žalobce o azyl legalizace jeho pobytu na území České republiky, problémy rodinného charakteru a nespokojenost s celkovou situací na Ukrajině. Žalovaný uvedl, že nátlak ze strany rodičů, aby propagoval jejich víru, není pronásledováním ve smyslu zákona o azylu; navíc se žalobce nesnažil tuto situaci řešit v rámci Ukrajiny. Mezinárodní ochrana formou azylu však může být poskytnuta až pokud byla žadateli o azyl odepřena ochrana země původu. Ani osobní nespokojenost se situací v zemi původu nezakládá důvod pro udělení azylu. Ke snaze o legalizaci pobytu na území České republiky žalovaný doporučil využít některého z institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, když neshledal, že by žalobci hrozilo v zemi původu nebezpečí mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestu; přitom odkázal na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věcech Vilvarajah a Costello-Roberts.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2005, č. j. 7 Az 208/2003 - 28, byla zamítnuta žaloba proti tomuto rozhodnutí žalovaného. Podle soudu postupoval žalovaný správně, když azyl žalobci neudělil. Žalovaný žalobce řádně a podrobně vyslechl k důvodům pro udělení azylu, seznámil jej s podklady pro rozhodnutí. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je konkrétní, určité a srozumitelné a vychází z podkladů, jež jsou součástí správního spisu. Soud se ztotožnil se žalovaným v tom, že žalobce neuváděl azylově relevantní důvody; snaha o legalizaci pobytu ani problémy s rodiči nejsou důvody pro udělení azylu. Uváděné problémy by měl podle soudu řešit dospělý člověk v zemi svého původu a nikoliv odchodem do České republiky. Soud dále uvedl, že na udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu není právní nárok, proto je věci žalovaného, zda azyl udělí či nikoliv. Žalovaný se žádostí žalobce zabýval i z hlediska udělení humanitárního azylu, a proto nebyl žalobce na žádném právu zkrácen. Jeho obavy z postihu státní mocí po návratu na Ukrajinu jsou podle soudu spekulativní a nemají oporu ve zprávách o situaci na Ukrajině, z nichž při svém rozhodování vycházel žalovaný. Proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné a ve lhůtě doplněné kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že žalovaným ani soudem nebyl správně a úplně posouzen skutečný stav věci, neboť nebyla prověřena tvrzení žalobce o jeho pronásledování z důvodu náboženství ani obava z návratu na území Ukrajiny. Stěžovatel uvedl, že důvodem odchodu z vlasti byly problémy s rodiči, kteří jej nutili propagovat víru Svědků Jehovových. Stěžovatel je přesvědčen, že je u něj dána překážka vycestování, neboť je nucen vycestovat do státu, kde bude ohrožen jeho život nebo svoboda z důvodu rasy, náboženství, národnosti nebo příslušnosti k určité sociální skupině. Stěžovatel odkázal na čl. 43 a 63 Příručky k postupům a kritériím právního postavení uprchlíků. Stěžovatel je přesvědčen, že soud nesplnil svou povinnost zjistit skutkový a právní stav věci, když nesprávně posoudil stav zjištěný žalovaným. Podle stěžovatele nebyla věc posouzena v úplnosti z hlediska skutečného dodržení zákonných předpisů žalovaným a z hlediska tvrzené nezákonnosti. Stěžovatel navrhl, aby rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2005, č. j. 7 Az 208/2003 - 28, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení; současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání, neboť má za to, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí krajského soudu byla vydána v souladu s právními předpisy; přitom odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi žalobce a na vydané rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že činnost soukromých osob v zemi původu, jež žalobce nutí k tomu, aby propagoval víru Svědků Jehovových, nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu; navíc se žalobce neobrátil na státní orgány

v zemi původu. Z podkladů, jež měl žalovaný k dispozici, nevyplývá, že by byl po návratu na Ukrajinu diskriminován. Žalovaný shledal v jednání stěžovatele účelovost motivovanou snahou legalizovat pobyt na území České republiky. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

První důvod kasační stížnosti je vymezen v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy stěžovatelem tvrzená nezákonnost rozhodnutí krajského soudu. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Stěžovatel je přesvědčen, že je u něj dán důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem Městského soudu v Praze, že problémy žalobce s rodiči, kteří jej nutili k propagaci víry Svědků Jehovových, nenaplňují znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu a nejsou důvodem pro udělení azylu na území České republiky. Podle § 2 odst. 5 zákona o azylu se za pronásledování považuje ohrožení života nebo svobody jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. V souzené věci nepocházelo jednání, jímž se stěžovatel cítil být pronásledován, ze strany státní moci; vzhledem k tomu, že se stěžovatel neobrátil se žádostí o pomoc na státní orgány v zemi původu, nebylo možné konstatovat, že by ohledně uvedeného jednání soukromých osob byla stěžovateli ochrana země původu odepřena. Rovněž podle názoru Nejvyššího správního soudu není důvodem pro udělení azylu obecná nespokojenost se situací v zemi původu ani snaha o legalizaci pobytu. Rozhodnutí soudu prvního stupně bylo vydáno v souladu se zákonem i ve vztahu k rozhodnutí žalovaného o neexistenci překážky vycestování, neboť v řízení nebylo prokázáno, že by byly život nebo svoboda žalobce v případě návratu do země původu ohroženy. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tedy podle názoru Nejvyššího správního soudu není dán.

Další důvod kasační stížnosti je vymezen v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatel tento důvod kasační stížnosti specifikoval tím, že žalovaný nezjistil v řízení o udělení azylu úplně a přesně skutečný stav věci, a nápravu nezjednal ani Městský soud v Praze. Podle názoru Nejvyššího správního soudu se soud prvního stupně vypořádal s tím, že skutečný stav věci byl žalovaným zjištěn přesně a úplně, když žalobci byla dána možnost při pohovoru k důvodům pro udělení azylu sdělit všechny skutečnosti, které považoval za významné; kromě toho si žalovaný opatřil zprávy o situaci na Ukrajině, s nimiž byl žalobce seznámen a mohl se k nim vyjádřit. Pokud žalovaný po takto provedeném řízení dospěl k závěru, že důvody žalobce, spočívající v rodinných problémech, obecné nespokojenosti v zemi původu a ve snaze legalizaci pobytu na území České republiky,

nejsou důvody azylově relevantní, bylo toto rozhodnutí v souladu se zákonem. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem Městského soudu v Praze, že se žalovaný nedopustil stěžovatelem namítaného procesního pochybení; důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven soudem zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátovi částkou 2 x 1000 Kč za dva úkony právní služby – první porady s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 3. 6. 2005 a 2 x 75 Kč paušální náhrady hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Pokud jde o ustanoveným advokátem účtované prostudování soudního spisu, podle ustálené praxe Nejvyššího správního soudu spadá tato činnost pod úkon právní služby „první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení“, proto nebyla odměna za tento úkon samostatně přiznána. Celkem tedy odměna advokáta činí 2150 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu